LS. 1.459/902. We Lwowie, dnia 8. lipca 1902.

Aleg 340

Sprawozdanie

Komisyi przemysłowej w przedmiocie wydania nowego statutu Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych.

Wysoki Sejmie!

Konieczność podjęcia żywszej, energiczniejszej, większymi środkami działającej akcyi kraju na polu przemysłu, jakiej się cały kraj domaga, skłoniła Wydział krajowy do rozpoczęcia od reformy Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych. Z rzetelnem uznaniem dla gorliwej, trudnej a bezinteresownej pracy, jakiej się członkowie Komisyi przemysłowej w miarę wzrastających agend podejmywać musieli, Wydział krajowy poczynił doświadczenia, że statut Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych, uchwałą Wysokiego Sejmu z roku 1888 nadany, nie odpowiada już potrzebom, rozszerzonej sferze działania a przedewszystkiem zadaniom, które przemysłowa akcya kraju ma przed sobą. Objęcie wielkiego przemysłu, organizacyi zbytu, rozciągnięcie opieki kraju daleko po za sferę przemysłu domowego i rękodzielniczego, które były głównym celem opieki kraju, konieczność akcyi zwartej, szybkiej, szerokiej — zmuszały do przyjęcia całego wykonania, całej polityki i administracyi kraju w dziedzinie przemysłu, pod własną odpowiedzialnością na naczelną władzę autonomiczną, na Wydział krajowy.

Zmiana wadliwego statutu Komisyi przemysłowej, który ją czynił na poły organem doradczym a na poły samodzielną władzą wykonawczą, stała się konieczną. To też gdy powiększona znacznie Komisya krajowa do liczby 34 członków, fachowemi siłami ze sfer przemysłowych, technicznych, ekonomicznych, komunikacyjnych itp. rozpoczęła w marcu b. r. swoje czynności, zmiana statutu organizacyjnego stała się pierwszym przez wszystkich uznanym postulatem. Wybrana komisya organizacyjna wypracowała referat, który 4. czerwca z małemi zmianami został przez pełną Komisyę przemysłową uchwalony i przyjęty przez Wydział krajowy jako projekt nowego statutu.

Projekt nowego statutu ukróca wszelką połowiczność, Komisya krajowa dla spraw przemysłowych ma być odtąd jedynie organem doradczym Wydziału krajowego w polityce i administracyi kraju na polu przemysłowem, na wszystkich polach bezpośredniego czy pośredniego popierania przemysłu krajowego, lecz ma być organem doradczym którego opinii w sprawach ustawą przewidzianych, a obejmujących prawie całe pole działania, Wydział krajowy zasięgać jest obowiązany.

Rola doradcy nie wyczerpuje jednak całej działalności komisyi, której statut zapewnia całą swobodę wypowiadania opinii, czynienia samodzielnych wniosków i brania inicyatywy.

Rozszerzoną i ściślej określoną będzie rola członków korespondentów Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych.

Uznając dodatnie strony nowego statutu który Wydział krajowy przedkłada jako początek podjętej szerszej i skuteczniejszej akcyi na polu przemysłu, „pozostawiając, jak pisze w swojem sprawozdaniu, do przyszłego budżetu krajowego kwestyę wydatniejszego pomnożenia środków pieniężnych“ — sejmowa Komisya przemysłowa zaleca Wysokiemu Sejmowi przyjęcie tego statutu.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ·/. statut Komisyi krajowej dla ·/. spraw przemysłowych.

Zastępca przewodniczącego i sprawozdawca

Rutowski.

STATUT
Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych.

---

§. 1.

Komisya krajowa dla spraw przemysłowych jest organem doradczym Wydziału krajowego w wykonywaniu wszelkich jego czynności ku podniesieniu przemysłu w kraju.

§. 2.

Sprawy, w których Wydział krajowy zasięgać będzie opinii Komisyi, obejmują wszelkie środki bezpośredniego lub pośredniego popierania przemysłu ze strony kraju i państwa i wszystko to, co na stan i rozwój przemysłu wpływ wywrzeć może — a w szczególności:

a) zakładanie, organizacya i zarząd szkół przemysłowych wszelkiego rodzaju i stopnia; mianowanie i uwalnianie personalu tych szkół i wszelkie sprawy osobiste tego personalu; nadzór naukowy i pedagogiczny nad szkołami przemysłowemi, który Komisya wykonywa z ramienia Wydziału krajowego przez swoich delegatów albo przez stałych lustratorów, co nie uwłacza prawu ogólnego nadzoru ze strony kraju i państwa;

b) udzielanie stypendyów lub zasiłków uczniom szkół przemysłowych lub innym osobom dla uzupełnienia wykształcenia zawodowego w kraju i za granicą; piecza nad wykształceniem uczniów rękodzielniczych; ogłaszanie konkursów na wzorowe wyroby przemysłowe; zarządzanie lub popieranie wydawnictw bądź to dla szkół przemysłowych bądź dla szerzenia wiadomości techniczno-przemysłowych, kształcenia smaku i t. p.;

c) zasilanie muzeów przemysłowych, urządzanie lub popieranie wystaw pewnych gałęzi przemysłu, wystaw robót uczni szkół przemysłowych, wzorów, modeli, motorów, maszyn roboczych, narzędzi i t. p.;

d) wszelkie szczegóły bezpośredniego popierania przedsiębiorstw przemysłowych, przez stosowanie ustawy o uwolnieniach od dodatków autonomicznych, przez udzielanie pożyczek, zasiłków, gwarancyi, przez udział w zakładaniu i finansowaniu przedsiębiorstw, tudzież czuwanie nad sposobem użycia tej pomocy kraju i jej skuteczności;

e) sprawy organizacyi krajowej pracy wytwórczej i zbytu jej produktów, jak sprawy dostaw, zaspokajania wyrobami krajowymi potrzeb kraju i krajowych albo przez kraj subwencyonowanych zakładów, agentury handlowe i t. p.;

f) sprawy ustaw i rozporządzeń administracyjnych, odnoszących się do przemysłu, handlu, taryf, ceł, komunikacyi, kredytu i t. p.;

g) sprawy korzystania na rzecz przemysłu krajowego z instytucyi i funduszów państwowych, przeznaczonych dla przemysłu.

§. 3.

Komisya bada stosunki i potrzeby przemysłu krajowego we wszystkich jego gałęziach i rodzajach, zbiera daty statystyczne, udziela opinii co do wysełania ludzi zawodowych za granicę dla poznania warunków obcej produkcyi przemysłowej, sposobów popierania przemysłu w innych krajach i wyniku tej akcyi — i czyni do Wydziału krajowego wnioski co do sposobów prowadzenia tej akcyi w naszym kraju, jej rozszerzenia i ulepszenia.

§. 4.

We wszelkich sprawach w §§. 1 do 3 wymienionych, Komisya ma prawo przedkładania wniosków Wydziałowi krajowemu z własnej inicyatywy.

§. 5.

Komisya przygotowuje co roku i przedkłada Wydziałowi krajowemu projekt preliminarza wydatków z funduszu krajowego na cele popierania przemysłu i handlu krajowego, podnoszenia wiedzy zawodowej, przemysłowej i handlowej i na utrzymanie biura Komisyi.

Wszelkie wydatki z przyzwolonych przez Sejm na te cele funduszów, uchwala i asygnuje Wydział krajowy po wysłuchaniu Komisyi.

§. 6.

W skład Komisyi wchodzą:

a) Marszałek krajowy jako przewodniczący;

b) członek Wydziału krajowego, a mianowicie szef Departamentu, do którego należą sprawy przemysłowe;

c) osoby powołane przez Wydział krajowy.

Komisya krajowa tak złożona, powołuje tylu członków do grona swego, ilu ich mianował Wydział krajowy.

Po upływie kadencyi sejmowej i z rozpoczęciem nowej, ustępują członkowie, powołani czy to przez Wydzial krajowy, czy też przez Komisyę, jeżeli na nowo wybrani nie zostaną.

Komisya urzęduje w dawnym składzie aż do ukonstytuowania się nowo wybranej.

§. 7.

Prócz członków stałych, wymienionych w §. 6., mianuje Wydział krajowy na wniosek Komisyi członków korespondentów.

Korespondenci informują Komisyę o stanie i warunkach rozwoju przemysłu miejscowego, udzielają na jej żądanie opinii w sprawach jej zakresu działania, spełniają czynności, do których Komisya ich zaprosi i mają prawo przedkładania jej wniosków i projektów z własnej inicyatywy.

§. 8.

Marszałek krajowy jest prezesem Komisyi.

Na posiedzeniach zastępuje nieobecnego prezesa pierwszy lub drugi wiceprezes, wiceprezesów wybiera Komisya.

Nieobecnych prezesa lub wiceprezesa zastępuje członek Wydziału krajowego, zasiadający w Komisyi z mocy §. 6.

§. 9.

Do ważności uchwał potrzeba obecności prezesa lub jego zastępcy i najmniej $^1/_3$ członków.

Uchwały zapadają absolutną większością głosów obecnych na posiedzeniu członków a w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

§. 10.

Komisya ma prawo:

a) wyznaczać z grona swego komitety stałe dla pewnych działów czynności;

b) tworzyć z członków swych komisye przygodne dla zbadania i przygotowania pewnych specyalnych spraw;

c) powoływać z poza grona swego delegatów do czynności przez Komisyę im wskazanych;

d) powoływać w poszczególnych wypadkach znawców zawodowych do udziału w obradach Komisyi z głosem doradczym.

§. 11.

Zwyczajne zebrania Komisyi odbywają się raz na kwartał.

Nadzwyczajne zebrania Komisyi zwołuje jej przewodnibzący, ilekroć uzna to za potrzebne, lub jeżeli zażąda tego najmniej pięciu członków z oznaczeniem spraw, dla których domagają się nadzwyczajnego zebrania Komisyi.

§. 12.

Dla załatwiania spraw Komisyi ustanowiony będzie osobny personal, mianowany przez Wydział krajowy na przedstawienie Komisyi. Biuro to zostaje pod kierownictwem szefa tego Departamentu Wydziału krajowego, któremu sprawy przemysłowe są przydzielone.

§. 13.

Pisma wychodzące z Komisyi, mają być zaopatrzone podpisem prezesa lub kierownika biura.

§. 14.

Członkowie zamiejscowi, przybywający na posiedzenia, tudzież członkowie, wykonujący czynności z polecenia Komisyi poza miejscem zamieszkania, otrzymują dyety 10 koron za każdy dzień użyty do czynności i jako zwrot kosztów podróży: za podróż koleją żelazną opłatę I. klasy, a za podróż drogą pocztową po 3 korony za miriametr.

Delegaci i korespondenci mają prawo żądać zwrotu wydatków, poniesionych z powodu poruczonych im czynności.

§. 15.

Mianowany przez Wydział krajowy lub przez Komisyę członek, który nie wziął udziału w trzech po sobie następujących posiedzeniach Komisyi i nie usprawiedliwił swej nieobecności, przestaje być członkiem Komisyi a w jego miejsce powoła Wydział krajowy, względnie Komisya innego członka na resztę kadencyi.

§. 16.

Komisya uchwala a Wydział krajowy zatwierdza regulamin czynności Komisyi i instrukcyę dla jej biura.

§. 17.

Komisya przedkłada corocznie Sejmowi za pośrednictwem Wydziału krajowego sprawozdanie ze swoich czynności.
